

Nincs koleraveszedelem.

Budapest, okt. 2. A Budapesti Tudósíróban — illetékes helyről elejét vágandó a koleráról szóló mindenféle túlzott híreszteléseknek — elismerésre méltó nyíltsággal nyilatkoznak arról, hogy a kolerában szenvedő orosz sereggel küzdelemben álló katonáink soraiban fellépett a kolerára és orosz hadifoglyok és saját sebesülteink hazaszállítása révén felütötte a fejét több helyen az országban.

Azonban konstatálják illetékes helyről azt is, hogy a betegség lefolyása a legtöbb esetben kedvező, a járvány enyhének mondható és hadseregünk általános egészségügyi viszonyai aggodalomra nem adnak okot.

Az ország egyes helyein eddig csak Pest, Nógrád, Heves, Zemplén, Bereg, Szabolcs, Békés, Trencsén és Szabvármegyében, valamint Budapesten, Nagyváradon, Komáromban és Ujvidéken konstatáltatott egy-egy megbetegedés; Budapestén összevissza tizenöt, amiből látható, hogy csak szörvénys esetekkel állunk szemben, amelyek sehol járványszerűen aggályo jellegű nem öltöttek és az orvosi karnak, hatóságoknak és a nagyközönségnek öntudatos közreműködése mellett nem is ölthetnek.

(Min. eln. sajtóirodából.)

Olasz szimpátia.

(Saját tudósítónk cenzurázott telefonjelentése.)

Róma, okt. 2. Olaszországban, illetékes körökben nagy hatást keltett az osztrák-magyar hadsereg ofenzívája.

Az összes lapok, kivétel nélkül — még az irredentista lapok is — egyhangulag megállapítják, hogy Oroszország nem tud ellentállani az osztrák-magyar hadsereg offenzívájának.

Az oroszok visszavonulása.

(Saját tudósítónk cenzurázott telefonjelentése.)

Frankfurt, okt. 2. A Frankfurter Zeitung »Az oroszok elleni offenzíva« címen írt cikkében írja, hogy a német és osztrák-magyar csapatok előnyomulására a Visztula mindkét oldalán történt orosz visszavonulás, visszavonulásra kényszeríti az egész orosz erőt, ha csak nem akarják a teljes megsemmisítést.

Angolok az Emdenről.

Wien, okt. 2. A Daily Telegraphban az Emdenről a következőket írja Hurd Archibald: A hajó ideális terepet talált, mert ott számos hajó haladt el és az Emden sok öblöt használhatott, hogy az angol cirkálók elől elrejtőzzék. Ezenkívül nagy előnye volt az Emdennek a gyorsaság. Ha veszedelemben van, mindig tud menekülni. Elért eredményei csodával töltene el bennünket. Szerencsekívánatainkat fejezhetjük ki Müller kapitánynak vállalkozásaihoz, mert nemcsak emberségesen, hanem az angol legénységre való tekintettel is dolgozik. Politikája egészen egyedül áll. Sem a régi, sem az új tengeri háborúban nem követtek ellenséges hajó a híres gerillyvezető taktikáját, t. i. a zsákmányból élni, az elfogottakat szabadon bocsátani. Éppen az Emden sikerei nehezítik meg a kézrekerítését. Ebben az esetben nem segít gyanús szemes hajók üldözése. Az Emden ingyen kap szén, természetesen annyit vesz fel, amennyit elbírt. Mi uraljuk a tengert, de nem minden négyzetméter földnyit a tengeren. Mi a tengeri uralmunkat élelmiszerek és nyers anyagok, valamint katonai mozgósítás biztosítására használjuk. Az Emden sikerei a háború lefolyását és karakterét nem változtatják meg. Csak epizódok maradnak.

Bulgária nem enged fegyvert szállítani.

Szófia, október 2. A hivatalos »Narodni Prowa« közli, hogy Sawinsky orosz követ a bolgár kormányt arra kérte, hogy Oroszországból Szerbiába hadiszert vihessenek át. Radoslawow miniszterelnök, a minisztertanácsnak, hivatkózással a hágai egyezménynek 2. szakaszát és Bulgária szigorú semlegességén alapuló határozatára — a kérést elutasította.

Norvég vélemény.

Krisztiania, okt. 2. Az »Aftenposten« katonai munkatársa egy magasabb rangú vezérkari

tiszt, egy cikkében Németország és különösen Ausztria-Magyarország helyzetét a háborúban kedvezőnek tartja és megfigyeléseit a következőkkel fejezi be: »Ha a német vezérkar éppen most közli, hogy Antwerpen bombázását meg-

kezdtek, a Verdun-tuli záróerdővonalon rést ejtettek és a Naréw vonalat megrendítették, akkor azt kell elismernünk, hogy ezek az állapotok nagyon erőteljesen hatnak.«

Razziát rendeztek a bosnyákok.**Az ujjvárosi hadifoglyok. — Szuronyok közt a városon végig. — Megkeresés a hadtestparancsnoksághoz.**

Győr, okt. 2.

Az éjszakai izgalmak, melyek Ujjváros békés polgárságát megzavarták, reggelre elültek. Szerencsére, az ijedségen és az egyes ártatlankon esett méltánytalanságokon kívül baj, a kétszáz szurony dacára sem történt. A Győri Hírlap ma reggeli számában közölt tudósításból, a leírt verzióból is megállapítható olvasóközönségünk, hogy részeg emberek kicsinyes összeütközéséből eredt az utcai hajsz.

A rendőrség sajtóirodája ma délelőtt jelentést közölt az éjszakai esetről, amelyben szóról szóra a következőket mondja:

»Tegnap este félkilenc órakor Ujjvárosban, a Kossuth Lajos-utca 136. sz. alatt lévő Csillag-féle vendéglőben most besorozott ujoncok bosnyák katonákkal szótátságba légyedtek, amiből kifolyólag közöttük verekedés támadt. Egy altiszt a korcsmával szemben lévő selyemgubó raktárba ment bosnyák katonákért s onnét mintegy kétszázan szuronyos fegyverrel az utcákat Ujjváros külrészein bejárták, azonban a kivonult rendőrség és katonai készségek még idejekorán visszatértették őket körleteikbe.«

Az eset előzménye a Csillag-féle vendéglőben játszódtott le. Körülbelül 20 ujonc mulatott a helyiség egyik sarkában s belekötöttek az ugyanott iddógáló bosnyák katonákba. Kötekedés közben az ujoncok részéről a bosnyákok felé egy sörös pohár repült.

A tulerő elől egy bosnyák katonát átlutott a szemben lévő selyemgubó raktárba, hamarosan alarmitozta társait s — jellemző a bosnyákok összetartására — a tizedes rangú legény szavára a századhoz tartozó több mint kétszáz legény, szuronyt tűzve a Manlicher végére — rohant ki elégtételért. Az »ellenesség« közben elmenekült.

A bosnyák katonák keresésükre indultak, jöttek arcról, névről egyet sem ismertek közülük. Abban a hiszemben, hogy joguk van önhatalmilag intézkedni és eljárni, elfogtak min-

denkit, akit gyanusnak láttak.

Voltak békés polgárok, akik mit sem sejtve az előzményekről és folyamányokról, a lármahallatára, teljesen éjszakai pihenőre készültien, egy kabátot magukra kapva álltak ki a kapuba. Szerencsétlenségükre, mert egyszerűen elfogták és magukkal vitték őket a kaszányába.

Megírtuk lapunk reggeli számában már, hogy az utcai szuronyos felvonulásra a Frigyes-laktanyából kivezényelt bosnyák század vetett véget és kirándult fegyveres készenlét állt őrt a selyemgubó raktárnál, nehogy onnan bárki is kijöhessen.

A benntartózkodók között volt tizenegy ujjvárosi polgár, akik legtöbbször felpörén, az egész éjszakán át fagyoskodva, gondolkodhattak azon, hogy miért is kerültek szuronyos fegyverek kísérete alatt oda és miért tartják őket fogva.

Ma reggel szuronyos katonák kísérték őket a városon végig a központi rendőrségre. Nagy Mihály rendőrkapitány kihallgatta az átkísérteket, akiknek egyike sem volt az összekoccanás idején a Csillag-vendéglőben és akiknek egyike sem tudta, hogy milyen címen tartották őket egy éjszakán át fogságban.

A rendőrség a nyomozást természetesen tovább folytatja.

Angyal Armand dr. kir. tan. főkapitány az esetre vonatkozóan a következőket közölte:

— Ugy látszik, a bosnyák katonák nincsenek tisztában jogaikkal s hogy Győrött nincs hadiállapot. Katonáék csak hadbíróság elé tartozó ügyekben küldhetnek karhatalmat civil polgárok ellen. Nehogy a tegnap esti esethez hasonló még előfordulhasson, ma sürgősen megkerestem a pozsonyi hadtestparancsnokságot, megfelelő intézkedés végett. Azt hiszem, ennék az intézkedésnek meg lesz rövidesen a kellő fogantatja a polgárság nyugalma érdekében.

A város villamos vasútja.**Nem hagyta jóvá a miniszter a közgyűlés határozatát. — Új megoldások.**

Győr, okt. 2.

A város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy a közúti közlekedés megoldására felső vezetékes, vágány nélküli villamos vasutat létesít, amely egyszersmind hivatva lenne a nagyvállalatok, gyárak teheráruforgalmát is lebonyolítani. Ötszáz ezer koronát szavazott meg a közgyűlés a vasút megoldására.

A határozatot jóváhagyás végett felterjesztették a kormányhoz, ahonnan ma jöttek vissza az iratok azzal a megjegyzéssel, hogy a határozat nem hagyható jóvá.

A leirat azt állapítja meg, hogy a vágány nélküli felsővezetékes villamos nem sorozható a vasutak közé, arra a társaskocsi iparról szóló szabályzat vonatkozik, ennél fogva annak létesítéséhez iparengedélyt kell kérni.

Ugyanez vona közik arra a tervre is, hogy az új intézmény teherfuvarozást vállalna.

A leirat általában nem tartja megfelelő megoldásnak a vágány nélküli felső vezetékes villamos létesítését. Az országban mindössze három ilyen volt, Pozsonyban, Poprád és Tátrafüred közt és Nagyszebenben. A két utóbbi helyen máris megszüntették, Pozsonyban pedig anyagilag rosszul áll a vágány nélküli villamos intézménye és már a múlt évben is a város segélyét kellett igénybe vennie.

Általában nem tartja megfelelőnek a leirat

a vágány nélküli villamost a korlátolt teljesítő képessége és az üzembiztonság hiánya miatt.

A város által tervezett hálózatból feleslegesnek tartja a kiskutrá és az új temetőbe vezető vonalat.

A vágány nélküli villamos vasút helyett a felső vezetékes bíró vágányos villamos megvalósítását, vagy felsővezetékes omnibuszok létesítését javasolja, amelyek minden szempontból alkalmasabbak, mint a látszólagosan tekintélyesen olcsóbb kivitelű vágány nélküli villamos.

A felsővezetékes, vágánnyal bíró villamos vasút beruházási költsége abban az esetben, ha teherszállításra is akarják használni, 1,717,150 koronát, teherszállítás nélkül 1,650,000 koronát tesz ki.

Az évi kiadás fenntartásra és üzemre összesen 247,000 korona. A valószínűségességű eredményeképpen egy-egy személy viteldíja a rentabilitás biztosítására átlag tizenöt fillérben volna megállapítandó. Ebben az esetben Győr negyvenöt ezer főnyi lakosságának évenként harminchétszer kell a villamos igénybe vennie.

A felsővezetékes omnibusz beállítására esetén 612,000 korona lenne a befektetési költség, az évi fenntartás pedig 201,565 koronát igényel. Az omnibusz szolgáltatása azonban tetemesen kevesebb, mint a villamos vasúté.

A leirat figyelembe ajánlja a városnak, hogy a villamos vasutat ne házi kezelésben oldja meg, hanem magánvállalkozással s abban a város — ha esetleg áldozatot hoz s — vállaljon részesedést.

Végül a leirat megnyugtató afelől, hogy hídjaink alkalmasak a vasút átvezetésére.